

SCENARIUSZ LEKCJI JĘZYKA POLSKIEGO DLA III KLASY GIMNAZJUM

OPRACOWAŁA:
JOLANTA NIŻNIKOWSKA
NAUCZYCIEL JĘZYKA POLSKIEGO

TEMAT: Jaką drogą do szczęścia? – niektórzy to wiedzą.

CEL GŁÓWNY:

UCZEŃ:

- uświadomienie uczniom, że szczęście jest stanem złożonym i ma charakter indywidualny

CELE SZCZEGÓŁOWE:

UCZEŃ:

- dokonuje analizy funkcjonalnej tekstu,
- werbalizuje swoją koncepcję szczęścia,
- wypowiada się na temat wartości, które według niego dają człowiekowi szczęście,
- formułuje refleksje na temat wartości, które są dla człowieka ważne w życiu,
- uzasadnia własne sądy,
- dyskutuje na temat szczęścia w ujęciu filozofów,
- gromadzi związki frazeologiczne i przysłowie na temat szczęścia,
- organizuje pracę w grupie i efektywnie działa w zespole.

METODY I TECHNIKI: pogadanka pedagogiczna, dyskusja, burza mózgów, analiza funkcjonalna tekstu.

FORMY PRACY: praca indywidualna, praca w grupach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: tekst wiersza pt. „Szczęście” Carla Sandburga zamieszczony w podręczniku C. Antosik, A. Biała, A. Krawczyk, K. Staszewska, *Czytam świat. Wypisy z wielkiej księgi kultury. Podręcznik do kształcenia literacko-kulturowego dla klasy III gimnazjum*, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 2001, s.11; słowniki frazeologiczne, kolorowe kartony do wykonania mapek.

CZAS PRACY: 45 minut

TOK LEKCJI:

1. Czynności organizacyjne – nauczyciel zapoznaje uczniów z celami lekcji oraz tematyką zajęć.

2. Zapisanie na tablicy tematu lekcji:

Jaką drogą do szczęścia? – niektórzy to wiedzą.

3. Nauczyciel proponuje uczniom, aby spróbowali stworzyć własną definicję szczęścia, kończąc zdanie:

Szczęście to .....

4. Po odczytaniu uczniowskich definicji nauczyciel zapoznaje uczniów z filozoficznymi koncepcjami szczęścia:

Cynicy – szczęście to wyzbycie się wszelkich potrzeb.

Arystoteles – szczęście to stosowanie zasady *złotego środka*, umiar, ład, harmonia.

Stoicy – szczęście to dystans wobec tego, co przynosi los.

Epikur - nakazuje człowiekowi wierzyć świadectwu zmysłów, cieszyć się życiem i korzystać z jego radości - „*Dobro to przyjemność – czyli brak bólu*”. Naczelne hasło epikurejczyków to: „*chwytaj dzień*” – *korzystaj z tego, co daje ci dany dzień, nie trać czasu*”, nie przejmowali się śmiercią, mówili: „*Póki żyjemy, nie ma śmierci, a jak jest śmierć – nie ma nas*”.

5. Uczniowie gromadzą przykłady frazeologizmów i przysłów na temat szczęścia, np. :

Mieć więcej szczęścia niż rozumu.

Dziecko szczęścia.

Łut szczęścia.

Szczęście uśmiechnęło się do kogoś.

Urodzić się pod szczęśliwą gwiazdą.

Ktoś ma szczęśliwą rękę.

Mieć szczęście do kogoś.

Pieskie szczęście.

Odważnym szczęście sprzyja.

Kto ma szczęście w kartach, ten nie ma szczęścia w miłości.

Szczęśliwi czasu nie liczą.

6. Zaproponowanie uczniom metody *burza mózgów* do wykonania dwóch ćwiczeń (odpowiedzi zapisują na schemacie słonka):

a) jakie wartości – ich zadaniem – gwarantują szczęście, z czym utożsamiają szczęście?

(*wiara, czyste sumienie, rodzina, miłość, zdrowie, spokój, praca, przyjaźń, pieniądze, przekonanie, że jest się potrzebnym innym*)

a) chwile, w który czuli się szczęśliwi: *uroczystości rodzinne, dni wolne od nauki, nadzwyczajne zdarzenia, np. narodziny brata.*

7. Nauczyciel i wybrany uczeń dwukrotnie głośno odczytują wiersz pt. „Szczęście”.

8. Rozmowa z uczniami na temat koncepcji szczęścia zaprezentowanej w wierszu. Uczniowie pracują przygotowaniem odpowiedzi na pytania:

a) Kogo podmiot liryczny pyta o szczęście? (*pyta profesorów i zarządców*)

b) Dlaczego akurat tych ludzi? (*bo są to ludzie wykształceni – wydaje mu się, że oni właśnie dzięki swej wiedzy, sukcesowi zawodowemu są szczęśliwi*)

c) Czy potrafią mu oni odpowiedzieć na jego pytanie? (*nie znają odpowiedzi na pytanie podmiotu lirycznego*)

d) Gdzie podmiot liryczny dostrzega prawdziwą radość życia, szczęśliwych ludzi? (*Prawdziwe szczęście dostrzega dopiero u Węgrów, którzy spędzają niedzielne popołudnie nad rzeką*)

e) Dzięki czemu ci ludzie czują się szczęśliwi? (*szczęście daje im możliwość przebywania razem – w rodzinie, są szczęśliwi, dzięki zwykłym, prostym rzeczom: miłości, rodzinie, harmonii, zabawie*)

9. Nauczyciel proponuje uczniom, aby zastanowili się nad tym, który z filozofów podpisałby się pod tym wierszem i jego koncepcją szczęścia.

(*z pewnością byłby to Epikur*)

10. Ćwiczenie podsumowujące dotychczasowe rozważania: uczniowie w parach rysują mapy wędrówki do krainy szczęścia, uwzględniając, jak tam trafić i co robić, by być szczęśliwym.

11. Prezentacja prac uczniowskich – wybór najciekawszych mapek.

12. Zadanie pracy domowej:

a) Podaj żartobliwy przepis na szczęście.

b) Jak rozumiesz przysłowie: *Każdy jest kowalem swego losu.* Wypowiedz się w 5 – 8 zdaniach.